

**МИНИСТЕРСТВО
НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ**

СОФИЯ 1040, бул. "Христо Ботев" № 55

Добиви от полски култури – реколта`2019

№ 375 – юни 2020

Таблица 1. Площи, средни добиви и производство от полски култури – реколта`2019

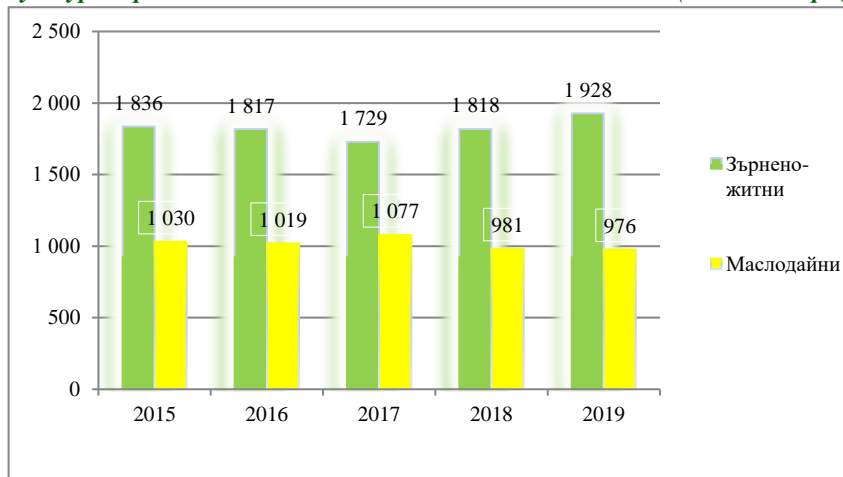
Култури	Засети площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Средни добиви (кг/ха)	Производ- ство (тонове)	Влажно- ст (%)	При- меси (%)
Пшеница*	1 201 678	1 198 682	5 141	6 161 997	11.8	2.3
Ръж	6 159	6 097	1 934	11 793	11.2	4.9
Ечемик	112 479	112 029	4 885	547 244	11.5	2.5
Овес	12 494	12 153	2 511	30 518	11.2	2.7
Царевица за зърно	561 972	560 911	7 114	3 990 190	12.5	2.2
Тритикале	15 298	15 199	2 841	43 173	12.0	4.4
Сорго	7 386	7 041	3 253	22 904	12.8	2.4
Ориз	11 875	11 822	6 041	71 415	13.6	2.9
Просо, елда, канарено семе и др. зърнено-житни	3 963	3 631	1 715	6 228	11.5	4.0
Фуражен грах-зърно	16 746	15 859	2 440	38 702	11.0	2.5
Фий-семе	1 508	1 352	1 072	1 449	13.0	2.4
Зрял фасул	1 541	1 396	1 003	1 400	10.8	2.7
Леща	1 579	1 273	1 089	1 386	10.3	7.9
Нахут	12 500	11 373	1 242	14 126	9.6	3.1
Рапица	152 800	151 174	2 833	428 256	8.1	2.2
Слънчоглед	817 112	815 561	2 347	1 914 072	7.9	2.6
Соя	3 977	3 862	1 871	7 226	9.9	2.9
Маслодаен лен	80	77	1 260	97	///	///
Фъстъци	479	471	1 327	625	///	///
Тикви за семки (маслодайни)	4 538	4 526	757	3 428	///	///
Други маслодайни култури	499	442	371	164	///	///
Памук, влакнодаен	3 956	3 461	895	3 099	///	///
Тютюн (изсушен)	3 616	3 536	1 833	6 481	///	///
- в т.ч. Ориенталски	1 538	1 518	1 806	2 742	///	///
- в т.ч. Вирджиния	1 731	1 672	1 706	2 852	///	///
- в т.ч. Бърлей	347	346	2 564	887	///	///
Маслодайна роза (розов цвят)	4 937	4 563	2 915	13 306	///	///
Лавандула (свеж цвят)	18 416	13 693	3 774	51 681	///	///
Маточина (суха маса)	1 583	1 367	2 783	3 805	///	///
Кориандър (семе)	18 999	18 202	1 097	19 975	///	///
Резене (семе)	4 442	4 061	624	2 533	///	///
Бял трън (Силибум) (семе)	2 571	2 164	478	1 034	///	///
Други ароматни и медицински култури	3 035	2 209	2 758	6 092	///	///
Други технически култури	1 513	1 433	1 707	2 446	///	///
Кореноплодни фуражни култури	133	23	12 826	295	///	///
Временни житни треви	1 531	1 066	2 800	2 985	///	///
Люцерна (суха маса)	100 004	96 361	4 587	442 038	///	///
Временни бобови за сено, с изкл. на люцерна	4 477	3 984	3 040	12 113	///	///
Едногодишни бобови култури, цяло растение за сено	6 108	6 040	2 508	15 149	///	///
Царевица за силаж и зелен фураж	27 680	27 500	21 383	588 034	///	///
Зърнено-житни култури за силаж, зелен фураж и енергинни цели	2 793	2 771	13 025	36 091	///	///
Зърнено-житни култури за сено, цяло растение	1 622	1 615	3 132	5 058	///	///
Смесени зърнено-житни и бобови култури, за сено	1 608	1 490	3 989	5 944	///	///
Други едногодишни фуражни култури (суха маса)	315	209	3 689	771	///	///

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика", наблюдение "Добиви от полски култури – реколта`2019"

* Навсякъде в публикацията в пшеница се включват обикновена и твърда пшеница, лимец и спелта.

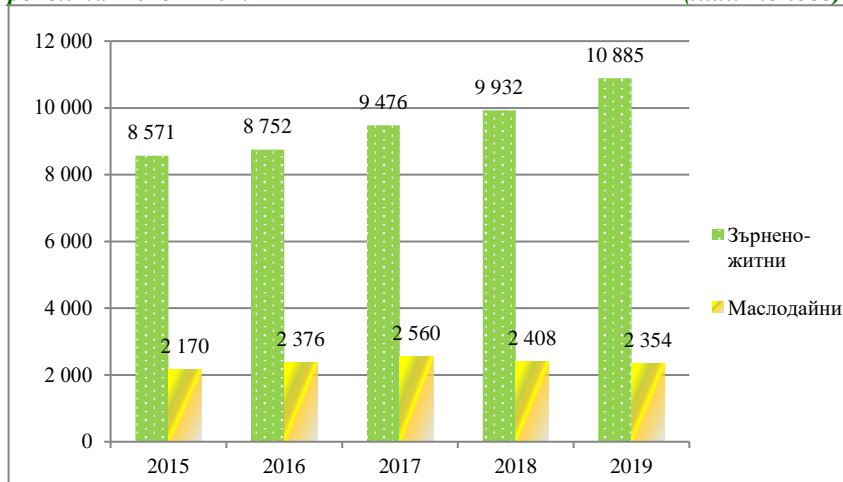
Резултати и анализи

Графика 1. Реколтирани площи със зърнено-житни и маслодайни култури – реколта 2015 ÷ 2019 (хил. хектари)

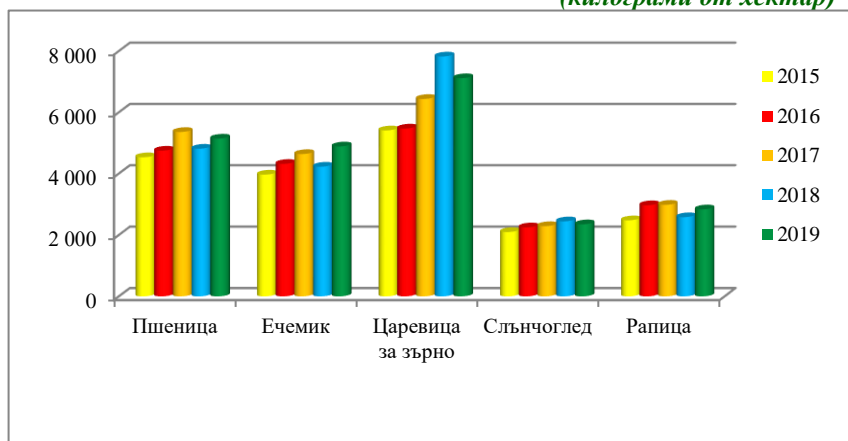
Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика", наблюдение "Добиви от полски култури"

Графика 2. Производство от зърнено-житни и маслодайни култури – реколта 2015 ÷ 2019 (хил. тонове)

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика", наблюдение "Добиви от полски култури"

Графика 3. Средни добиви на основни култури – реколта 2015 ÷ 2019 (килограми от хектар)

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика", наблюдение "Добиви от полски култури"

Таблица 2. Наторени площи и проведени растителнозащитни мероприятия – реколта 2019

Култури	% наторени площи с:				% третиранни площи с:		
	Азотни торове	Фосфорни торове	Калиеви торове	Комбинирани торове	Хербициди	Инсектициди	Фунгициди
Пшеница	91%	10%	1%	47%	92%	70%	82%
Ечемик	89%	11%	1%	43%	85%	55%	71%
Царевица за зърно	88%	8%	1%	36%	92%	22%	16%
Рапица	89%	8%	2%	64%	90%	83%	79%
Слънчоглед	75%	8%	2%	46%	87%	19%	27%

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика", наблюдение "Добиви от полски култури – реколта 2019"

През 2019 година са реколтирани 99.7% от засетите площи със зърнени и 99.7% от площите с маслодайни култури.

Относителният дял на реколтираните площи с пшеница е 62% от общо реколтираните площи със зърнени култури, а на слънчоглед – 84% от площите с маслодайни култури.

Относителният дял на площите с царевица се е увеличил за поредна години и е надминал 29% от площите със зърнено-житни култури.

В Североизточния район са съсредоточени над 23% от реколтираните площи с пшеница, 19% от рапицата и 22% от площите със слънчоглед. В Северозападния район се реколтират най-много площи с царевица – 37% и слънчоглед – 26%.

Средните добиви през 2019 година при пшеницата, ечемика и рапицата се увеличават, докато за царевицата и слънчогледа намаляват в сравнение с 2018 година. Производството на зърнено-житни култури се увеличава с 10% през 2019 година, а на маслодайни намалява с 2% спрямо 2018 година.

Запазва се тенденцията най-много площи да са наторени с азотни торове. Ограничено е използването на фосфорни и калиеви торове, като се повишава използването на комбинирани минерални торове. При третиранията с пестициди най-често се прилагат хербициди.

Относителният дял на площите с полски култури, засети с качествени семена – реколта'2019, е 45% при обикновената пшеница, 12% при твърдата пшеница, 44% при ечемика и 25% при площите с тритикале.

Таблица 3. Реколтирани площи, производство и средни добиви от полски култури – реколта`2019, по статистически райони

Статистически зони	Пшеница	Ечемик	Ръж	Тритикале	Овес	Царевица за зърно
Реколтирани площи (ха)						
България	1 198 682	112 029	6 097	15 199	12 153	560 911
Северна и Югоизточна България	1 019 724	94 329	2 608	6 247	7 666	534 638
Северозападен	260 222	19 039	343	708	3 882	209 247
Северен централен	231 214	20 763	127	578	1 422	163 310
Североизточен	279 123	21 234	133	1 435	911	150 878
Югоизточен	249 165	33 293	2005	3526	1 451	11 203
Югозападна и Южна централна България	178 958	17 700	3 489	8 952	4 487	26 273
Югозападен	48 430	6 025	1 150	2 474	3 438	15 901
Южен централен	130 528	11 675	2 339	6 478	1 049	10 372
Производство (тонове)						
България	6 161 997	547 244	11 793	43 173	30 518	3 990 190
Северна и Югоизточна България	5 495 226	486 778	5 602	20 763	21 509	3 845 504
Северозападен	1 436 218	101 515	782	2 191	13 000	1 463 610
Северен централен	1 438 049	114 175	353	2 392	3 968	1 296 023
Североизточен	1 431 313	112 909	311	4 518	2 003	1 028 048
Югоизточен	1 189 646	158 179	4 156	11 662	2 538	57 823
Югозападна и Южна централна България	666 771	60 466	6 191	22 410	9 009	144 686
Югозападен	176 807	19 409	2 364	6 201	6 936	81 959
Южен централен	489 964	41 057	3 827	16 209	2 073	62 727
Среден добив (кг/ха)						
България	5 141	4 885	1 934	2 841	2 511	7 114
Северна и Югоизточна България	5 389	5 160	2 148	3 324	2 806	7 193
Северозападен	5 519	5 332	2 280	3 095	3 349	6 995
Северен централен	6 220	5 499	2 780	4 138	2 790	7 936
Североизточен	5 128	5 317	2 338	3 148	2 199	6 814
Югоизточен	4 775	4 751	2 073	3 307	1 749	5 161
Югозападна и Южна централна България	3 726	3 416	1 774	2 503	2 008	5 507
Югозападен	3 651	3 221	2 056	2 506	2 017	5 154
Южен централен	3754	3 517	1 636	2 502	1 976	6 048

Статистически зони	Кориандър	Слънчоглед	Рапица	Царевица за силаж и за зелен фураж	Люцерна	Постоянни ливади за сено
Реколтирани площи (ха)						
България	18 202	815 561	151 174	27 500	96 361	147 877
Северна и Югоизточна България	16 183	686 945	136 973	18 841	61 447	59 499
Северозападен	104	207 678	13 646	4 488	13 338	16 928
Северен централен	503	143 076	36 158	4 152	13 656	19 664
Североизточен	686	178 510	28 255	5 735	13 411	4 595
Югоизточен	14 890	157 681	58 914	4 466	21 042	18 312
Югозападна и Южна централна България	2 019	128 616	14 201	8 659	34 914	88 378
Югозападен	264	36 768	1 115	2 679	8 387	46 473
Южен централен	1 755	91 848	13 086	5 980	26 527	41 905
Производство (тонове)						
България	19 975	1 914 072	428 256	588 034	442 038	264 164
Северна и Югоизточна България	17 698	1 656 482	387 861	411 892	275 856	123 501
Северозападен	85	503 708	38 902	80 796	68 463	30 031
Северен централен	770	381 429	112 348	103 390	70 043	32 568
Североизточен	686	450 112	73 290	130 162	62 781	9 630
Югоизточен	16157	321 233	163 321	97 544	74 569	51 272
Югозападна и Южна централна България	2 277	257 590	40 395	176 142	166 182	140 663
Югозападен	531	68 158	2 035	56 504	33 626	94 845
Южен централен	1 746	189 432	38 360	119 638	132 556	45 818
Среден добив (кг/ха)						
България	1 097	2 347	2 833	21 383	4 587	1 786
Северна и Югоизточна България	1 094	2 411	2 832	21 861	4 489	2 076
Северозападен	817	2 425	2 851	18 003	5 133	1 774
Северен централен	1 531	2 666	3 107	24 901	5 129	1 656
Североизточен	1 000	2 521	2 594	22 696	4 681	2 096
Югоизточен	1 085	2 037	2 772	21 841	3 544	2 800
Югозападна и Южна централна България	1128	2003	2845	20 342	4 760	1 592
Югозападен	2 011	1 854	1 825	21 091	4 009	2 041
Южен централен	995	2 062	2 931	20 006	4 997	1 093

Източник: МЗХТ, отдел "Агростатистика", наблюдение "Добиви от полски култури – реколта`2019"

Методологични бележки

Наблюдението “Добиви от полски култури – реколта`2019” се провежда от отдел “Агростатистика” при Министерството на земеделието, храните и горите в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 543/2009 на Европейския парламент и на Съвета и делегиран Регламент (ЕС) 2015/1557 на Комисията относно статистиката за растениевъдните култури, отчитайки националните особености и допълнителни нужди от информация. Наблюдението е реализирано в периода от 04.11.2019 до 20.12.2019 година.

Респонденти – наблюдавани са земеделски стопанства, отглеждащи полски култури, определени чрез случайна стратифицирана извадка. Приложен е праг, над който всички единици се наблюдават изчерпателно.

Географски обхват – наблюдението покрива територията на цялата страна.

Референтен период – стопанската 2018/2019 година.

Въпросник – състои се от осем страници. Включва информация за идентификация на стопанството и въпроси за площите и производството на земеделски култури за наблюдаваната 2018/2019 стопанска година. В настоящия въпросник са включени зрял фасул, леща и нахут, досега наблюдавани в анкета за производство на зеленчуци, а култивираните шипки използвани за мармалад и др. човешка консумация се наблюдават в анкетата за производство на плодове.

Конфиденциалност – за да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от показателите са публикувани в обобщени позиции или са заменени със знак „с“ (конфиденциални данни). Това са случаите, когато:

- Има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория;
- Едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Засети площи – площта със съответната растителна култура за дадена стопанска година;

Реколтирани площи – площта, от която е прибирана реколта. Тя може да е равна на засетите площи или по-малка от тях след приспадане на нереколтираната площ (напр. поради природни бедствия);

Производство – обем на прибраната продукция, вкл. загубите след прибиране на реколтата и брака в стопанството. Включват се количествата, използвани директно в стопанството и реализираните на пазара, изразени в тегловни единици на основния продукт;

Среден добив – резултативна величина, изчислена въз основа на прибраната продукция и реколтираните площи, или това е производството от единица реколтирана площ;

Районите, цитирани в публикацията, са в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз (NUTS 2), съгласно Регламент (ЕС) № 31/2011 на Комисията.

Районите, които образуват ниво 2 (NUTS 2), са следните:

- Северозападен – Видин, Враца, Ловеч, Монтана и Плевен;
- Северен централен – Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра;
- Североизточен – Варна, Добрич, Търговище и Шумен;
- Югоизточен – Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол;
- Югозападен – Благоевград, Кюстендил, Перник, София (столица) и София област;
- Южен централен – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково.

Достъпност на статистическата информация – резултатите от провежданите от отдел “Агростатистика” при МЗХГ наблюдения са публикувани на сайта на Министерството на земеделието, храните и горите на адрес:

<http://www.mzh.government.bg/bg/statistika-i-analizi/izsledvane-rastenievadstvo/danni/>

Информацията се предоставя на Евростат и се публикува в статистическия годишник и статистическия справочник на НСИ. Провеждането на статистическите наблюдения и разпространяването на резултатите се извършва в съответствие със Закона за статистиката (ДВ, бр. 57 от 25.06.1999 г. и последвалите го изменения).

